

KLAIPĖDOS LIDVIKO STULPINO PROGIMNAZIJS MOKINIŲ PROFILAKTINIŲ SVEIKATOS DUOMENŲ ANALIZĖ

2020/2021 m. m.

Pateikia: Visuomenės sveikatos specialistė Danguolė Beniušienė

Įvadas

- Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2018 m. rugpjūčio 13 d. įsakymu Nr. V-905 patvirtintos Lietuvos higienos normos HN 21:2017 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ 75 punkte nurodyta, kad mokyklos vadovas ar jo įgaliotas asmuo turi užtikrinti, kad mokiniai iki 18 metų ugdymo procese dalyvautų pasitikrinę sveikatą.
- Vadovaujantis sveikatos apsaugos ministro 2018 m. balandžio 26 d. įsakymu Nr. V-657 „Dėl elektroninės sveikatos paslaugų ir bendradarbiavimo infrastruktūros informacinės sistemos naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“, nuo 2018 m. birželio 1 d. duomenys, susiję su vaiko sveikatos pažymėjimu, visose asmens sveikatos priežiūros įstaigose tvarkomi elektroniniu būdu.
- Vykdamas naują Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2013 m. gegužės 16 d. įsakymą Nr. V-507 „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. gruodžio 24 d. įsakymo Nr. V-951 "Dėl statistinės apskaitos formos Nr. 027-1/a "Vaiko sveikatos pažymėjimas" patvirtinimo" pakeitimo“, vaiko sveikatos pažymėjimą, taip pat turi užpildyti bei pasirašyti odontologas. Gydytojas į formą privalo įrašyti pieninių arba nuolatinių dantų būklę ir pateikti informaciją apie sąkandžio patologiją, jei tokia yra.

Aktuali informacija dėl vaiko sveikatos pažymėjimo!

Nebeliko „Popierinių“ pažymų darželiuose ir mokyklose

- Nuo 2020 metų gegužės 1 dienos įsigaliojus Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymui Nr. V-951 „Dėl elektroninės statistinės apskaitos formos Nr. E027-1 „Mokinio sveikatos pažymėjimas“ patvirtinimo“ įsigaliojo ne tik nauja sveikatos pažymos forma, tačiau nebeliko ir popierinės statistinės apskaitos formos. **Svarbu žinoti, kad gydymo įstaigos popierinių pažymų nebeišduoda, pildo tik elektroninę jų formą ne tik mokyklas, tačiau ir darželius lankantiems vaikams!**
- Elektroniniu būdu užpildytas ir pasirašytas „Mokinio sveikatos pažymėjimas“ patenka į Elektroninę sveikatos paslaugų ir bendradarbiavimo infrastruktūros informacinę sistemą (toliau — ESPBI IS), iš kurios yra perduodamas į Higienos instituto Vaikų sveikatos stebėsenos informacinę sistemą (toliau — VSS IS). Ši sistema šiuo metu jau yra įdiegta ne tik mokyklose, tačiau ir darželiuose. Su VSS IS dirba ir teisę ugdymo įstaigose tvarkyti vaikų sveikatos pažymas turi tik visuomenės sveikatos specialistai, vykdantys sveikatos priežiūrą mokykloje.

Sveikatos duomenų rezultatų svarba

- Mokinių sveikatos būklės duomenys naudojami mokinių sveikatos duomenų rinkimui, kaupimui, analizei ir vertinimui. Atsižvelgiant į mokinių sveikatos problemas yra kryptingai planuojama ir įgyvendinama sveikatos priežiūra bendrojo lavinimo mokyklose, organizuojamos tikslios sveikatos stiprinimo priemonės, susijusios su ligų ir traumų profilaktika.
- Privalomas vaikų sveikatos patikrinimas yra labai svarbus, nes padeda laiku nustatyti sveikatos sutrikimus ir ligas, taip pat padeda išvengti didesnių vaikų sveikatos sutrikimų ugdymo proceso metu.
- Elektroniniu būdu tvarkant vaiko sveikatos duomenis užtikrinamas jų konfidencialumas, o ugdymo įstaigos gauna tikslias rekomendacijas dėl vaiko galimybių dalyvauti ugdymo veikloje bei nurodymus, kokių pirmosios pagalbos priemonių reikėtų imtis, jei vaikui prireiktų skubios pagalbos mokykloje (pavyzdžiui, dėl alergijos ar lėtinių ligų).
- **Pastaba.**
- Tėvai (globėjai) prisijungę prie www.esveikata.lt portalo Pažymėjimą gali apsispausdinti arba sukurti jo peržiūros kodą.
- Svarbu laiku profilaktiškai patikrinti savo vaiko sveikatą. „Vaiko sveikatos pažymėjimas“ galioja 1 metus. Naujoje mokykloje pradėję mokytis mokiniai vaiko sveikatos pažymėjimą turi pateikti iki einamųjų metų rugsėjo 15 d.

Liudviko Stulpino progimnazijos mokinių profilaktinių sveikatos rodiklių suvestinė

Eil. Nr.	Rodiklis	N	Rodiklio reikšmė	Rodiklio reikšmė saivaldybėje	Pokytis nuo praeitų metų
1.	Mokinių, lankančių ugdymo įstaiga, skaičius	830	-	33212	-0,72
2.	Mokinių pristačiusių formą Nr. E027-1, dalis (%)	438	52,77	1,32	-17,24
3.	Mokinių, kurių formos Nr. E027-1 formos I dalis "Fizinės būklės įvertinimas" užpildyta, dalis (%)	631	76,02	1,90	-22,69
4.	Mokinių, kurių formos Nr. E027-1 formos II dalis "Dantų ir žandikaulių būklės įvertinimas" užpildyta, dalis (%)	508	61,20	1,53	-4,20
5.	Mokinių, galinčių dalyvauti ugdymo veikloje be jokių apribojimų, dalis (%)	594	94,14	94,14	+0,50

N - absoliutus asmenų skaičius.

Rodiklio reikšmė - skaitinė rodiklio reikšmė ugdymo įstaigoje.

Rodiklio reikšmė savivaldybėje - skaitinė rodiklio reikšmė savivaldybėje.

Pokytis - pateikiama skaitinė ugdymo įstaigos rodiklio pokyčio reikšmė, kuri vaizduojama su "+" ženklu, jei reikšmė padidėjo, palyginus su praėjusiais metais ir "-", jei sumažėjo.

Rodiklio pokytis bus pateikiamas rausva spalva, jei tai reiškia statistiškai reikšmingą rodiklio pokytį, palyginti su praėjusių metų reikšme ir balta, jei pokytis nebuvo statistiškai reikšmingas, palyginus su praeitų metų rodiklio reikšme."

Pastaba. 2-21 rodiklis apima tik tuos mokinius, kurie ugdymo įstaigai pristatė Formą Nr. E027-1

Liudviko Stulpino progimnazijos mokinių profilaktinių sveikatos rodiklių suvestinė

Eil. Nr.	Rodiklis	N	Rodiklio reikšmė	Rodiklio reikšmė savivaldybėje	Pokytis nuo praėjusių metų
6.	Mokinių, turinčių per mažą svorį, dalis (%)	75	11,89	11,89	-33,50
7.	Mokinių, turinčių normalų svorį, dalis (%)	387	61,33	61,33	-2,68
8.	Mokinių, turinčių antsvorį, dalis (%)	114	18,07	18,07	+28,07
9.	Mokinių, turinčių nutukimą, dalis (%)	55	8,72	8,72	+74,75
10.	Mokinių, priskiriamų pagrindinei fizinio ugdymo grupei, dalis (%)	612	96,99	96,99	+0,41

N - absoliutus asmenų skaičius.

Rodiklio reikšmė - skaitinė rodiklio reikšmė ugdymo įstaigoje.

Rodiklio reikšmė savivaldybėje - skaitinė rodiklio reikšmė savivaldybėje.

Pokytis - pateikiama skaitinė ugdymo įstaigos rodiklio pokyčio reikšmė, kuri vaizduojama su "+" ženklu, jei reikšmė padidėjo, palyginus su praėjusiais metais ir "-", jei sumažėjo.

Rodiklio pokytis bus pateikiamas rausva spalva, jei tai reiškia statistiškai reikšmingą rodiklio pokytį, palyginti su praėjusių metų reikšme ir balta, jei pokytis nebuvo statistiškai reikšmingas, palyginus su praėjusių metų rodiklio reikšme."

Pastaba. 2-21 rodiklis apima tik tuos mokinius, kurie ugdymo įstaigai pristatė Formą Nr. E027-1

Šaltinis: Vaikų sveikatos stebėsenos informacinė sistema (VSSIS)

Liudviko Stulpino progimnazijos mokinių profilaktinių sveikatos rodiklių suvestinė

Eil. Nr.	Rodiklis	N	Rodiklio reikšmė	Rodiklio reikšmė savivaldybėje	Pokytis nuo praėtų metų
11.	Mokinių, priskiriamų parengiamajai fizinio ugdymo grupei, dalis (%)	16	2,54	2,54	-5,22
12.	Mokinių, priskiriamų specialiajai fizinio ugdymo grupei, dalis (%)	3	0,48	0,48	NA
13.	Mokinių, kuriems nurodytos bendrosios rekomendacijos, dalis (%)	31	4,91	4,91	+6,28
14.	Mokinių, kuriems nurodytos specialiosios rekomendacijos, dalis (%)	8	1,27	1,27	NA
15.	Mokinių atleistų nuo kūno kultūros pamokų, dalis (%)	2	0,32	0,32	NA
16.	Mokinių, kuriems pritaikytas maitinimas, dalis (%)	4	0,63	0,63	NA

N - absoliutus asmenų skaičius.

Rodiklio reikšmė - skaitinė rodiklio reikšmė ugdymo įstaigoje.

Rodiklio reikšmė savivaldybėje - skaitinė rodiklio reikšmė savivaldybėje.

Pokytis - pateikiama skaitinė ugdymo įstaigos rodiklio pokyčio reikšmė, kuri vaizduojama su "+" ženklu, jei reikšmė padidėjo, palyginus su praėjusiais metais ir "-", jei sumažėjo.

Rodiklio pokytis bus pateikiamas rausva spalva, jei tai reiškia statistiškai reikšmingą rodiklio pokytį, palyginti su praėjusių metų reikšme ir balta, jei pokytis nebuvo statistiškai reikšmingas, palyginus su praėtų metų rodiklio reikšme."

Pastaba. 2-21 rodiklis apima tik tuos mokinius, kurie ugdymo įstaigai pristatė Formą Nr. E027-1

Šaltinis: Vaikų sveikatos stebėsenos informacinė sistema (VSSIS)

Mokinių profilaktinių sveikatos rodiklių suvestinė (dantų ir žandikaulių būklė)

Eil. Nr.	Rodiklis	N	Rodiklio reikšmė	Rodiklio reikšmė savivaldybėje	Pokytis nuo praeitų metų
17.	Mokinių, turinčių labai žemą bendrą (KPI+kpi) indeksą, dalis (%)	53	12,44	10,43	+13,50
18.	Mokinių, turinčių žemą bendrą (KPI+kpi) indeksą, dalis (%)	69	16,20	13,58	+12,66
19.	Mokinių, turinčių vidutinį bendrą (KPI+kpi) indeksą, dalis (%)	118	27,70	23,23	-16,34
20.	Mokinių, turinčių aukštą bendrą (KPI+kpi) indeksą, dalis (%)	83	19,48	16,34	+5,35
21.	Mokinių, turinčių labai aukštą bendrą (KPI+kpi) indeksą, dalis (%)	103	24,18	20,28	+4,86

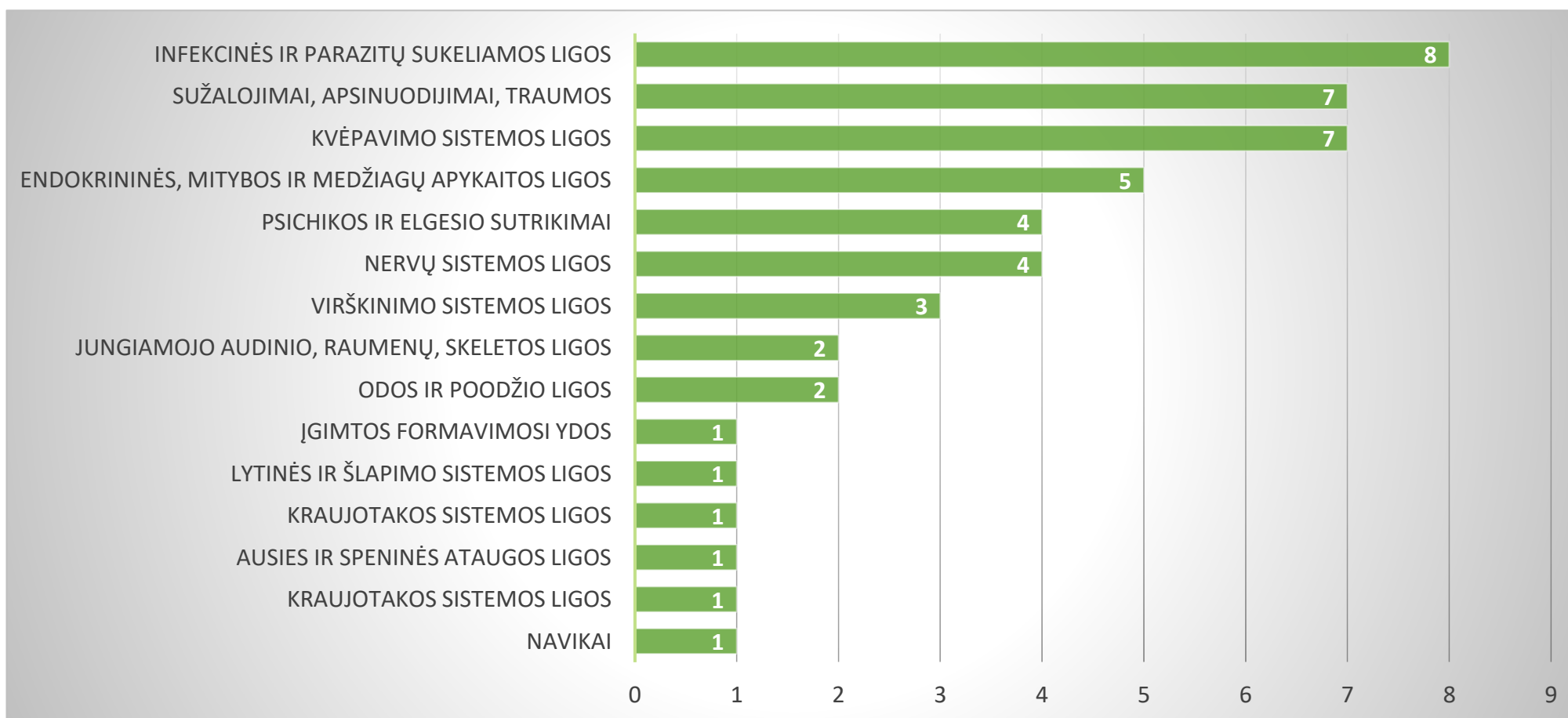
Pastaba. 2-21 rodiklis apima tik tuos mokinius, kurie ugdymo įstaigai pristatė Formą Nr. E027-1

Vaikų dantų būklės vertinimui naudojamas dantų ėduonies intensyvumo rodiklis (kpi+KPI indeksas), kuris išreiškiamas ėduonies pažeistų (kariozinių, plombuotų ir išrautų) dantų skaičiumi, tenkančiu vienam asmeniui; kpi – kariozinių, plombuotų ir dėl ėduonies išrautų pieninių dantų skaičius; KPI – kariozinių, plombuotų bei dėl ėduonies ištrauktų nuolatinių dantų skaičius

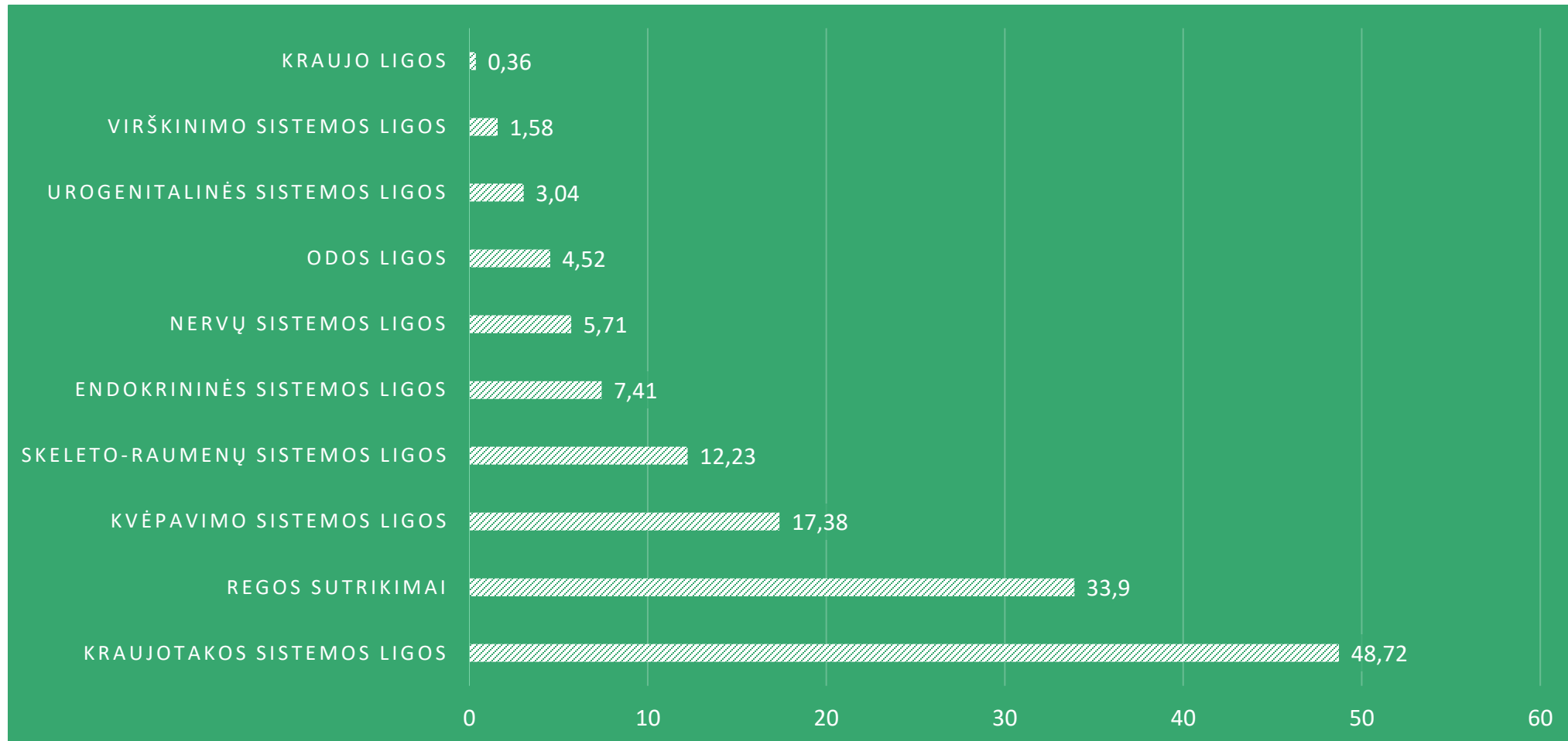
KPI ir kpi indekos ribos: Labai žemas - mažiau nei 1,2. Žemas - 1,2-2,6. Vidutinis 2,7-4,4. Aukštas 4,5-6,5. Labai aukštas - daugiau nei 6,5

Mokinių sveikatos sutrikimai ir ligos

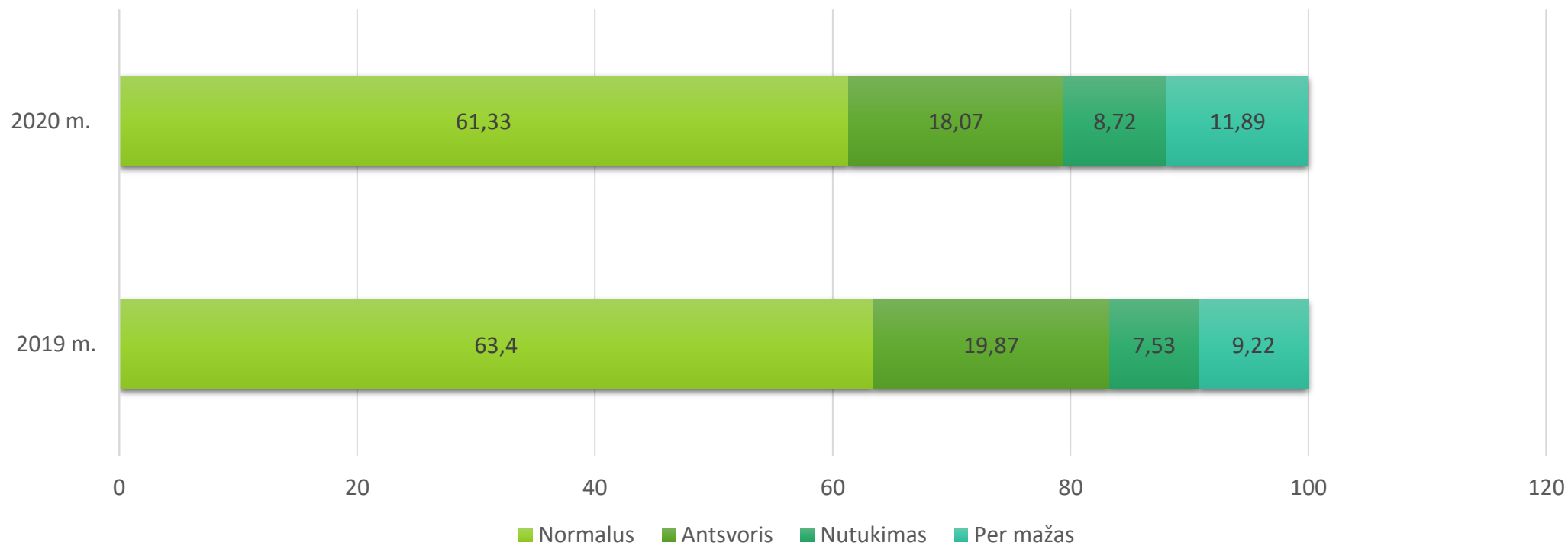
Mokinių sergamumas pagal ligų grupes 2020 m.

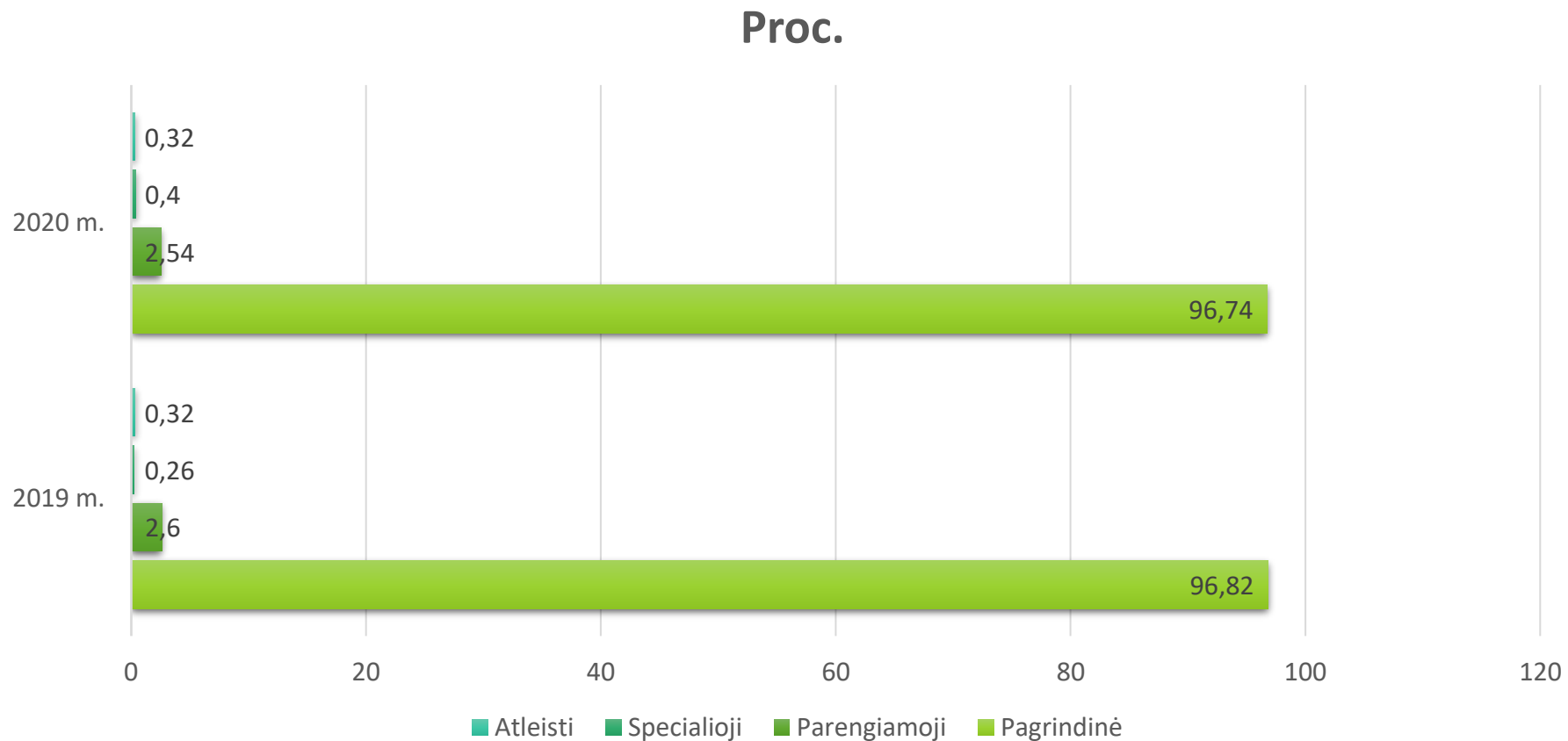
Mokinių dalis, turinti tam tikrus organų sutrikimus 2019-2020 m. m. (proc.)

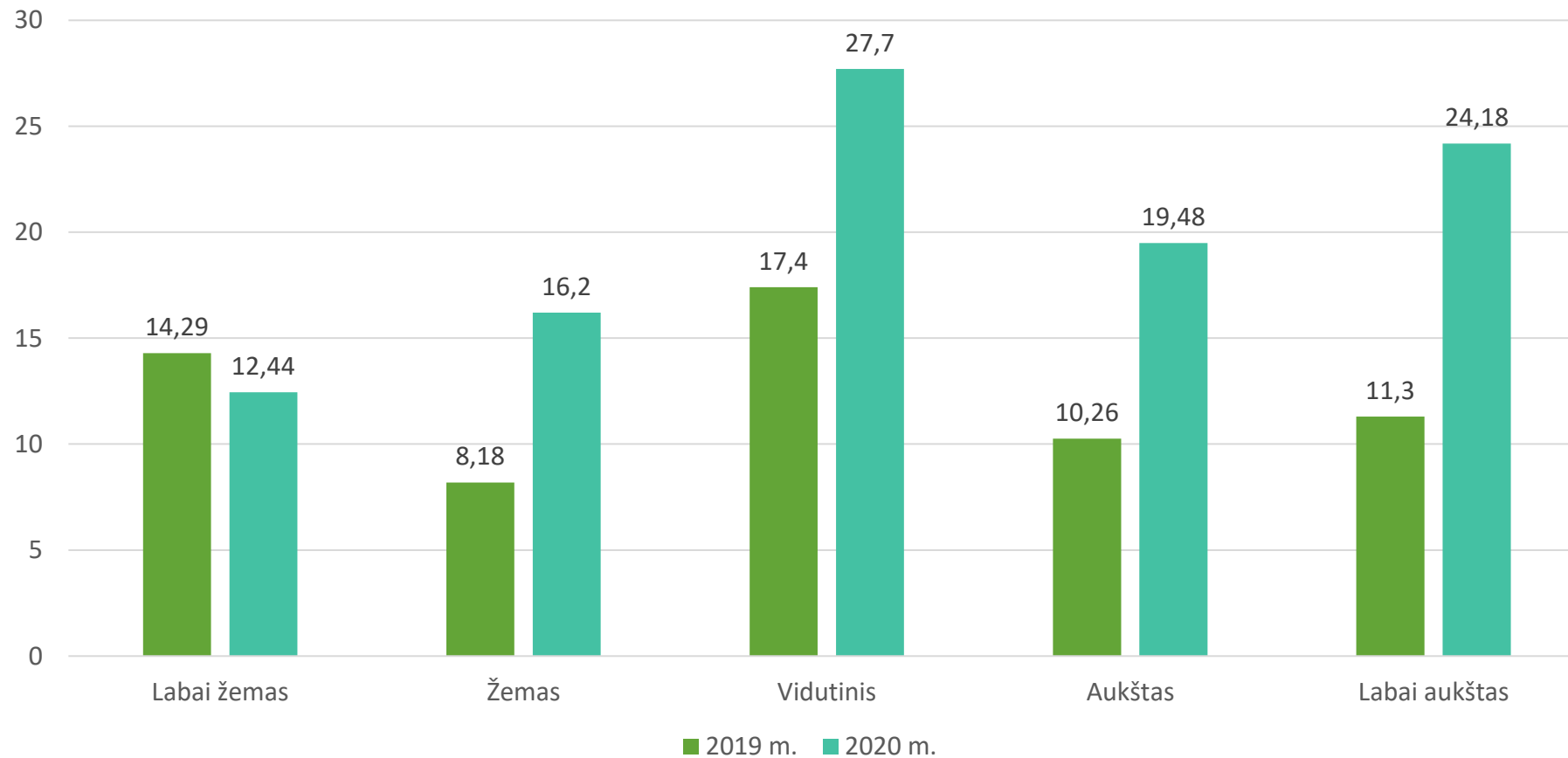
Mokinių kūno masės indekso įvertinimo pokytis 2019 ir 2020 m.

Mokinių fizinio aktyvumo rodiklių pokyčių analizė 2019 m. ir 2020 m.

Mokinių karieso pažeistų dantų intensyvumo indekso pokytis 2019 m. ir 2020 m. (proc.)

Apibendrinimas

- Išanalizavus 2020 m. mokyklos mokinių sveikatos profilaktinius duomenis, pateikiu apibendrintą informaciją:
- Profilaktiškai sveikatą patikrino **77,31 proc.** mokinių. (2020 m. dėl Covid-19 pandemijos buvo pratęsta profilaktinių sveikatos patikra iki 2020-12-31 d., dalis mokinių dėl pratęsto karantino iki numatyto laiko dar nepatikrino sveikatos)
- Per mažą kūno svorį iš patikrinusių mokinių, turėjo **11,89 proc.** mokinių, t. y. 2,67 proc. didesnis nei 2019 m. Antsvorį turėjo **18,07 proc.**, 1,8 proc. mažiau nei praeitais metais. Nutukimas nustatytas **8,72 proc.** ir 1,19 proc. daugiau mokinių nei 2019 m.
- **3,34 proc.** mokiniams iš 100 proc. priskirtos fizinio ugdymo (parengiamosios, specialiosios, atleistų) veiklos apribojimai.
- Didžiausias ligotumas nustatytas infekcinėmis ir parazitų sukeltomis ligomis, antroje ir trečioje vietoje stebimas kvėpavimo ir sužalojimų, traumų ir apsinuodijimų skaičius.
- Sveikatos sutrikimų pagal tam tikrą organų sistemos sutrikimą **2019 m.** nustatyta kraujotakos ligų sistemoje - **48,72 proc.**, regos – **33,9 proc.**, kvėpavimo – **12,23 proc.** ir skeleto-raumenų ligų sistemoje – **12,23 proc.** mokinių.
- Mokinių, neturinčių eduoones pažeistų, plombuotų ir išrautų dantų sudaro **12,76 proc.**, neturinčių sąkandžio patologijos - **62,96 proc.**, turinčių žandikaulių patologiją – **16,87 proc.**, turinčių pavienių dantų sąkandžio patologiją – **20,37 proc.** mokinių. Karieso pažeistų dantų intensyvumo indeksas aukštas ir labai aukštas **43,66 proc.** mokinių (2019 m. 21,56 proc.).

Rekomendacijos

- Formuoti sveikos gyvensenos įgūdžius, **bendromis mokytojų/auklėtojų ir bendruomenės pastangomis** kurti sveikatai palankią ir saugią aplinką.
- Būtina sąlyga, mokiniai privalo, laiku pasitikrinti sveikatą!
- Rekomenduojama tėvams pasinaudoti galimybe mokykloje sudaromiems savirūpos vaikui planams, mokiniams kurie serga lėtinėmis neinfekcinėmis ligomis (LNL), užtikrinant jiems reikiamą sveikatos priežiūros pagalbą (specialios rekomendacijos ir pirmosios pagalbos priemonės, kurių gali prireikti mokiniui ugdymo proceso metu)
- Ypač svarbu mokinių sveikatos priežiūrą vykdyti visomis kryptimis, ypatingą dėmesį skirti infekcinėmis ir parazitų sukeltoms sistemų ligoms, burnos higienai, nutukimo ir mažo svorio profilaktikai: visų higienos reikalavimų laikymasis (asmens higiena, maisto higiena, patalpų valymas ir vėdinimas ir kt.), sveika ir subalansuota mityba, imuniteto stiprinimas.
- Mažinti gyvensenos rizikos veiksnius, kurie sąlygoja kvėpavimo sistemos ligas, sužalojimų, traumų atvejus, didelį dėmesį skiriant profilaktikai (tinkama higiena, fizinis aktyvumas, darbo – poilsio režimas).
- Ypatingą dėmesį skirti regos sutrikimų, skeleto-raumenų sistemoms stiprinti, psichologinės būklės gerinimui, kitų neinfekcinių ligų plitimo profilaktikai: tinkamai aplinkai (mokymosi vieta, sėdėjimo poza, apšvietimas, laiko leidimas prie kompiuterio ir televizoriaus), tinkama atsipalaidavimo praktika, valios, streso valdymas, darnios šeimos ir sveikatos tausojančios aplinkos kūrimo.

 www.facebook.com/biuras

 Klaipėdos sveikatos biuras

www.sveikatosbiuras.lt

Taikos pr. 76, LT – 93200 Klaipėda

Tel. (8 46) 23 47 96

El. paštas: info@sveikatosbiuras.lt